

Kamrat Bladet

Nr 1
2023

Flottiljområdets Kamrat- och Veteranförening Halmstad

F 14 – en tillbakablick på åren 1944–1963

Sidorna 6–9

Nu flyttar museet!

Sidorna 4–5

FMTS levererar under Aurora 23

Sidorna 10–11

KamratBladet

*En informationstidning
för Flottiljområdets Kamrat-
och Veteranförening Halmstad*

Tidningen utsänds till alla medlemmar i kamratföreningen liksom till vissa andra kontakter i Halmstad garnison. Dessutom går tidningen ut till Flygvapnets kamratföreningar.

Utöver information om kamratföreningsverksamheten samt om det historiska F 14 innehåller tidningen orienteringar om den dagliga tjänsten och verksamheten vid FMST och MHS H. Bidrag från läsekreten – text såväl som bilder – är mycket välkomna. Skicka gärna in dina bidrag via e-post.

Artikelförfattarnas åsikter sammanfaller inte alltid med kamratföreningens eller FMST eller MHS H uppfattning.

Ansvarig utgivare

Hans Hansson

Redaktionskommitté

Stefan Gustafsson, Hans Hansson, Thomas Ericsson, Reino Paakkonen, Charlotte Pettersson, Thomas Grevholm och Christian Lövgren.

Adress

KamratBladet, Box 516
301 80 Halmstad

E-post

info@fkvf.se

Hemsida

www.fkvf.se

Telefon Kamratföreningen

Hans Hansson, tel 072-210 44 33

Externupplysning

FMST och MHS H
Tel 035-266 20 00

Tryck

Kontorstryck, Halmstad 2023

Flottiljområdets Kamrat- och Veteranförening Halmstad

Föreningen bildades 1972 som F 14 Kamratförening och har idag cirka 170 medlemmar. Föreningen ska främja kamratskap och samhörighet mellan förbanden som verkar och har verkat inom Flottiljområdet i Halmstad. Föreningen ska även stötta FMST i veteranfrågor. Föreningen ingår i Sveriges Militära Kamratföreningars Riksförbund (SMKR) och även i Flygvapnets kamratföreningars samverkansgrupp. Föreningens årsmöte genomförs i början av mars varje år. Årsavgiften är 150 kr och föreningens Pg är 28 99 50-8.

Bli medlem nu, om du idag tjänstgör inom Försvarsmakten, eller har tjänstgjort och nu är veteran eller om du har ett flyghistoriskt intresse av verksamheten inom Flottiljområdet.

Anmäl dig via e-post eller ring ordförande Hans Hansson, 072-210 44 33, om du har någon fråga om föreningen. Vi behöver ditt namn, personnummer (för inpassering), mobil, postadress samt din e-postadress. Du kan även gå in på vår hemsida www.fkvf.se

Kamratföreningens styrelse

Föreningsordförande

Hans Hansson

Sekreterare

Hans Hansson

Kassör

Per Olin

Ledamöter

Thomas Ericsson, Thomas Grevholm, Anders Heinegård, Jan Hjelm, Greger Lönnergård, Kenneth Narstam, Reino Paakkonen, Stefan Gustafsson (adjungerad)

Försvarsmaktens tekniska skola

C FMST

Öv Anders von Sydow

Förbandsförvaltare

Fljfv Anders Heinegård

Militärhögskolan Halmstad

C MHS H

Öv Fredrik Zetterberg

Skolförvaltare

Regfv Thomas Grevholm

Ordföranden har ordet

Jag vill upprepa att vår förening inte är så stor varför vi är beroende av varje individ som vill vara medlem hos oss. Vi behöver er alla för att kunna bedriva en intressant och stimulerande verksamhet.

Sommaren kommer med stormsteg när detta skrivs. Vi har väntat länge på solen och värmen. Det är dags att berätta lite om vad som har hänt under våren och händer i föreningen under resten av året.

KamratBladet nr 1-2023 som ni nu håller i era händer innehåller som vanligt en blandning av nyheter från våra två förband, FMTS och MHS-H, föreningsinformation och lite historiska tillbakablickar. Jag tycker vi lyckats få till en lagom samling gammalt och nytt i tidningen.

Vårt fokus under våren har legat på att packa ned vårt museum samt förbereda flytten till ny lokal. Vi fick tidigt i våras besked av FMTS att man behöver våra lokaler för att flytta in funktioner som behövs när man ökar värnpliktsvolymen samt därtill hörande funktioner såsom förenklat tvättbyte, lokaler för värnpliktigas sjukvård och annan värnpliktsadministration.

Detta har inneburit att föreningen har ställt in all verksamhet under våren och koncentrerat alla arbetsinsatser (2 dag/vecka) för att packa ned alla museiprylar som föreningen har. Vi var medvetna om att detta skulle komma men inte riktigt så fort som behoven uppstod. Försvarsmakten växer så också FMTS varför en omfattande byggverksamhet förekommer för att kunna ta emot de ökade uppgifterna framledes.

Våra nya lokaler blir mindre och kommer att ligga i Torgmässens högra del. Detta innebär att när vi skall bygga upp museet (efter sommaren) igen så är det inte som ett museum utan som ett traditionsrum med vissa museala inslag.

För att erbjuda våra medlemmar aktiviteter så har vi ett gott samarbete med SFF Halland och Försvarsutbildarna Halland. Våra medlemmar är välkomna på deras aktiviteter vilket delvis uppväger att vi ställt in alla våra egna aktiviteter.

Den 29 inföll veterandagen som lokalt högtidlighölls i Norre Katts park. I en tid med krig pågående i Europa så är det viktigt att uppmärksamma all de insatser som våra veteraner deltagit i under åren. De 6 juni kommer vi att finnas med på Torget i Halmstad då värnpliktsutbild-

ningen för Lv 6 och FMTS avslutas med en gemensam ceremoni. Vi kommer att delat ut diplom och ett presentkort till bäste soldat och kamrat från FMTS.

Vi har trots allt arbete med flytten av vårt museum startat ett par olika projekt. Vi har ett bokprojekt som skall beskriva tiden för enheterna/efterföljarna till F14 efter 1994 fram till 2024 då vi avser ge ut boken i samband med firandet av F14– 80-år. Vi är i slutfasen med att anskaffa en föreningsmedalj som vi kan dela ut till personer som förtjänstfullt gjort en insats för bevaringen av alla förbands- traditioner på F 14 området samt i övrigt stödjer kamratföreningens verksamhet.

IT-system är utbytt och kommer att installeras i vårt nya arbetsrum i Torgmässen. Nu har vi ett IT-system som vi själva styr över och kan använda som vi vill. Bytet behövs då delar av vårt arbete går ut på att skapa ett dokumentationssystem för alla våra prylar, böcker och foton m m och det kräver ett modernt IT-system och programvara.

Under hösten kommer vi att prioritera uppbyggnaden av vårt nya traditionsrum. Ni får hålla utkik på vår hemsida och Facebooksida där vi kommer att lägga ut eventuella andra aktiviteter för hösten

Jag vill upprepa att vår förening är inte så stor så vi är beroende av varje individ som vill vara medlem hos oss. Vi behöver er alla för att kunna bedriva en intressant och stimulerande verksamhet. Just nu är vi 160 medlemmar.

Styrelsen önskar alla våra medlemmar och läsare en glad midsommar och en skön semester. medlemsavgiften för 2023. Se artikel inne i tidningen.

Med vänlig hälsning

Hans Hansson

Ordförande Flottiljområdets kamrat- och veteranförening Halmstad

Läs tidningen på hemsidan!
www.fkvf.se

Ny lokal för föreningens museum

FMTS och Försvarsmakten växer. Fler soldater kommer att utbildas på FMTS. Summan man skall upp till är 300 värnpliktiga på FMTS samt 180 SOU aspiranter på MHS-H.

För att kunna hantera den tillökningen av numerären som skall utbildas så behöver FMTS få tillgång till lämpliga befintliga lokaler förutom den nybyggnation som kommer att ske. Initialt kommer ett antal baracker att placeras ut på kanten av fotbollsplanen för att täcka behovet av logement för det ökande antalet värnpliktiga

FMTS förvarnade tidigare (2022) att man kommer att behöva få tillgång till föreningens lokaler för museet. Initialt så skulle vi få vara kvar till 2024 i våra nuvarande lokaler. Det har uppstått ett behov av att tidigare komma åt lokalerna. Nytt datum då vi skall lämna våra nuvarande lokaler är 2023-08-01.

Det är Försvarshälsan och FM/Log (tvättbyte) som skall in i våra nuvarande lokaler. Steg 1 är att FM/Log vill åt vår stora museilokal 1/8 i år. Försvarshälsan skall då också etableras i lokalerna granne med vårt "bibliotek" vid samma tidpunkt för att kunna serva den ökade mängden värnpliktiga efter sommaren.

I steg 2, där vi har lite längre tid på oss för att utrymma är vårt "bibliotek", behöver vi vara ute om ca 1 år.

Vi kommer dock att nedmontera och packa all våra utrymmen och skall förhoppningsvis vara klara att lämna våra lokaler till midsommar.

Vi får disponera Torgmässens högra del (rummet längst in mot Kadettbyn) samt ett mindre rum i anslutning till det större rummet. Efter 1/8 kommer vi att påbörja uppbyggnaden av det

nya traditionsrummet (museet) i en något mindre skal då utrymmet inte medger att vi flyttar in alla våra prylar dit. Då vi nu kommer att få mindre lokaler så har vi idéer om att kunna placera ut historiska föremål i FMTS och MHS-H nuvarande lokaler. Vi kommer att undersöka vilka möjligheter som finns att nyttja andra lokaler för att ställa ut saker i.

Hans Hansson

Arbetet pågår för fullt för att utrymma de gamla lokalerna.

F 14 – en tillbakablick 1944–1963

Av flygingenjör 1 gr. Tage Hedberg

För snart sex decennier sedan skrev legendariske FTS-chefen Tage Hedberg en historik om F 14:s flottiltid. Samtidigt berättade han om det samtida F 14, som nyligen ombildats till flygkår. Jan Hjelm har sett till att texten nu kan publiceras i KamratBladet. Här följer det andra och sista avsnittet.

Flygvapnets signalskola, FSS

Det är av stor betydelse att signaltjänsten kan fungera snabbt och tillförlitligt inom all militär verksamhet. Inget försvar kan verka utan signalförbindelser och därför krävs både dugligt och välutbildat folk. Vid flygvapnets signalskola sker denna viktiga del av flygvapnets utbildning. Den första signalutbildningen i flygvapnets regi ägde rum vid F 1 i Västerås 1936 under relativt primitiva förhållanden. Dåtidens utbildning i semaforering och blink har sedan länge försvunnit och dagens signalskola är modern i alla avseenden.

Chef för signalskolan är major Gösta Wigart, som tidigare tillhört F 14 i många år och var en av dem, som enligt egen önskan fick stanna kvar i Halmstad. Skolan, som är den minsta av de tre, är för närvarande organiserad på stab med adjutant och två skolavdelningar.

Vid skolavdelningarna utbildas stamanställda signalister i en korpralskola och en furirskola. Båda kurserna är 1-åriga med 20–30 elever i vardera kursen. Vidare utbildas vpl telefonister och fjärrskriftexpeditörer i fyra omgångar per år med cirka 55 män i varje omgång samt chefstelefonister i två omgångar med 20 män i varje.

Utöver skolavdelningarna finns även en utbildningsmaterielsektion, en materielsektion samt en amatörradiostation, SL6BH. Den senare är mycket populär bland de äldre eleverna och är i flitig användning. Till signalskolan förlägges vidare uoffkurser och signalofficerskurser allt efter behov.

Utbildningen vid skolan omfattar främst yrkesämnen såsom elektroteknik, telegrafering, växeltjänst, telefonering och fjärrskrift men även markstridstjänst och allmänbildande ämnen såsom modersmålet, engelska, historia, matematik med mera förekommer på schemat.

Skolan förfogar över moderna lektionssalar för telegrafering och telefonering, som är försedda med särskilda kontrollbord och bandspelare för effektiv övervakning av elevernas övningar. En särskild lektionssal är inredd med växlar, kopplingsplintar och stativ från golv till tak och man har möjlighet att anordna verklighetstrogna övningar i allt vad som gäller signaltjänsten vid en flygbas.

En basspelssal, där man teoretiskt skall kunna föröva sambandstjänsten vid flygbaser håller även på att iordningställas. En driftingenjör har hand om utbildningen i elektroteknik, eleverna är mycket intresserade av iaborationerna på skolans mätlaboratorium och i radiomaterielutbildningssalen får de praktiskt pröva sina färdigheter i feisökning på olika slag av radiostationer.

Ett stort antal transportabla markradiostationer, basradio, trådsignalar, fjärrskriftapparater med mera kräver rnycket underhållsarbete och för detta ändamål finns det en särskild materielavdelning med serviceverk-

Tage Hedberg

... började sin långa väg inom Flygvapnet redan som 20-åring i Linköping. 1935 blev han volontär och utbildade sig till signalfurir på gamla Malmslätt. Under kriget anställdes Tage Hedberg i flygvapnet som signalmästare vid skånska flygflottiljen F 10 i Ängelholm. Efter vidareutbildning befordrades han och fick nya arbetsuppgifter vid flygflottiljen vid Sätenäs och signalverkstaden i Sundbyberg. Han utbildade sig även civilt och avlade institutingenjörsexamen 1950. Därefter startade hans läraruppgift.

Under åren 1950–1961 var han driftingenjör/tekniklärare vid Flygvapnets centrala skolor, FCS, i Västerås. Då skolorna 1962 flyttade till Halmstad följde han

med och blev där sektionsschef vid Flygvapnets tekniska skola, FTS. Samtidigt blev han flygingenjör vid Flygvapnet. Från 1964 verkade han som chef för FTS. Inom skolan medverkade han för utvecklingen av utbildningen för flygvapnets tekniska personal.

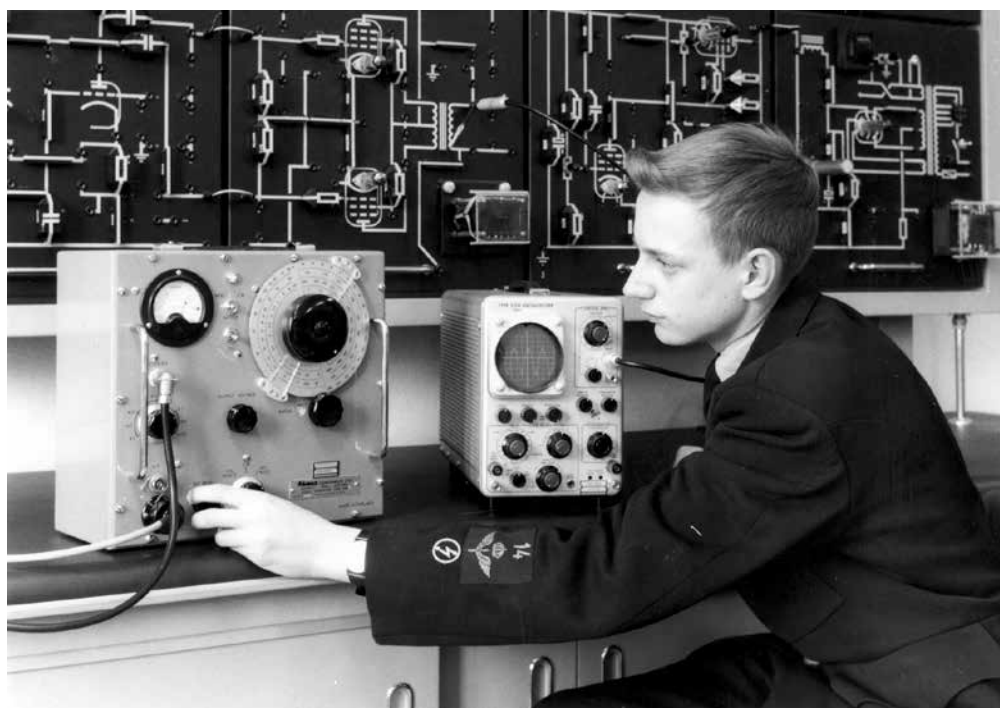
Under åren efter pensioneringen 1976 upprätthöll Tage Hedberg nära kontakter med F 14 och FTS.

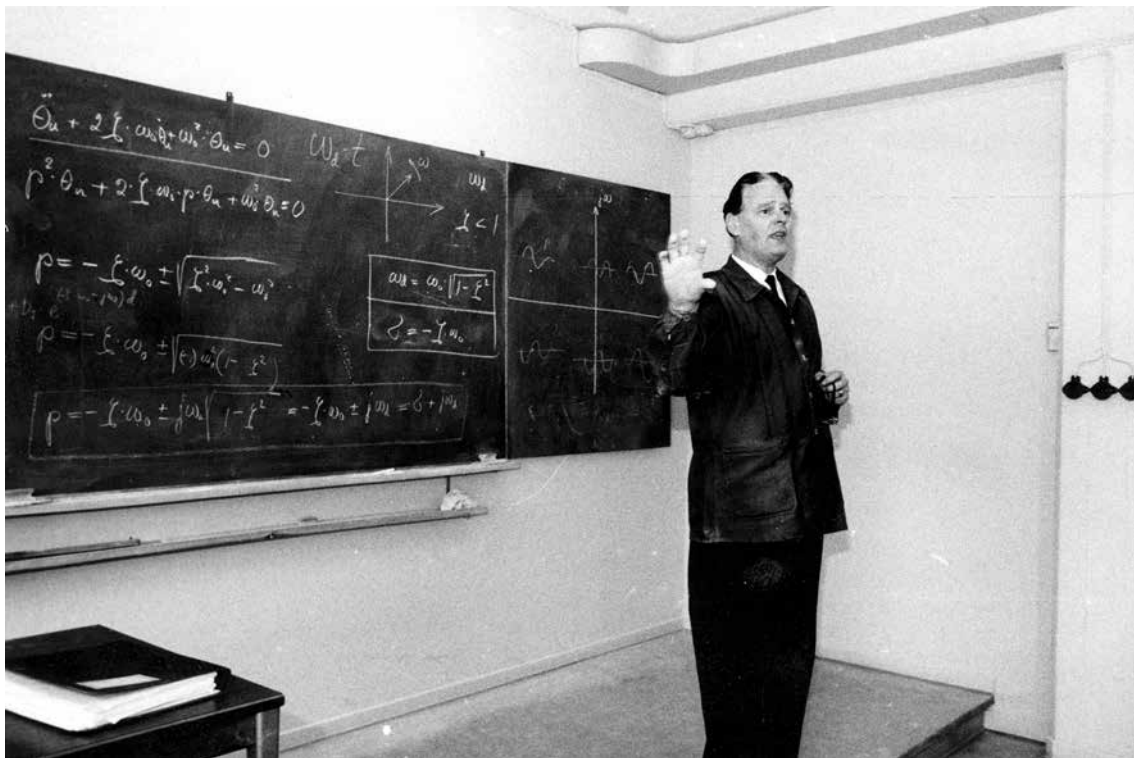

stad, som förestås av en elektromästare. Kort sagt, signalskolan av idag har alla resurser för att bedriva en effektiv utbildning inom allt som gäller signal-tjänsten vid flygvapnet.

Signalistens uppgift vid en flottilj är att tjänstgöra vid signalexpedition, fjärrskrift-, radio- och pejlstationer.

Han skall även kunna leda byggan-det av trådförbindelser och svara för uppkopplingen av förbindelser vid telefonstationer. Vid FSS får han en grundlig utbildning i allt detta och har även möjlighet att där avlägga prov för civilt radiotelegrafistcertifikat.

Flygvapnets tekniska skola, FTS

Flygvapnets tekniska skola startade sin verksamhet i Västerås 1944 och omfattade till att börja med endast mästarkurser samt kompletteringskurser för eltekniker (omskolningskurser för f. d. signalister och instrumentmekaniker).

Efterhand som den tekniska utvecklingen gick framåt med stormsteg och flygmaterielen blev alltmer komplicerad, så uppstod ett behov av en för flygvapnet tillrättalagd teknisk grundutbildning av de blivande flygteknikerna.

Flertalet av dem, som söker anställning som hjälptekniker och extra tekniker, har tidigare genomgått yrkesskola, men denna räcker som regel icke till som teknisk grund för vidareutbildning på flygvapnets tekniskt avancerade flyg- och markmateriel.

Chef för tekniska skolan är flygdirktör N. P. Thelander och till sitt förfogande har han en assistent (flygingenjör) som tillika är karingenjör. Skolan är organiserad på stab med adjutant (kapten) samt en skolavdelning och en maskinverkstad.

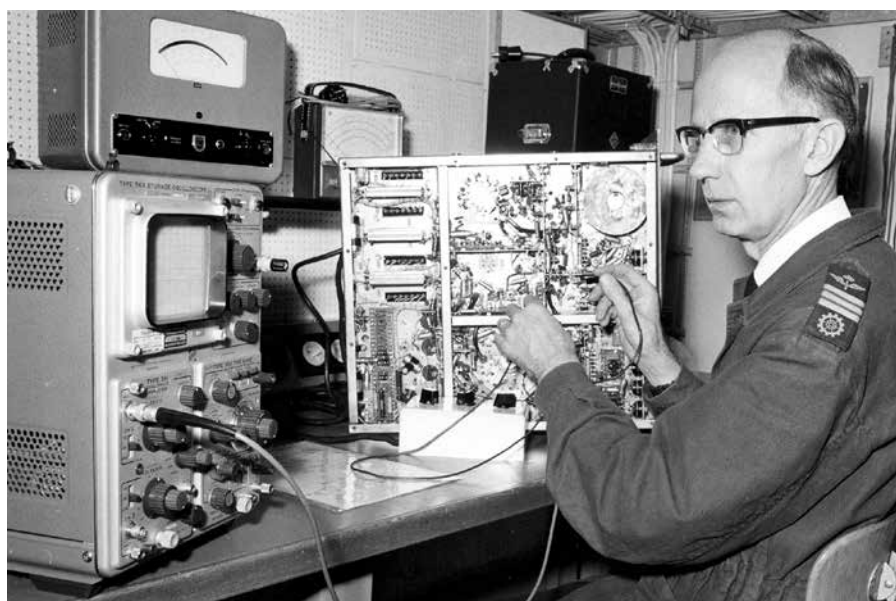
Skolavdelningen är i sin tur uppde-

lad på centralsektion, flygplansektion, vapensektion, elektrosektion och en markutbildningsgrupp. Grundteoriutbildningen ombesörjes av vid centralsektionen placerade lärare under det att den yrkestekniskt tillämpade undervisningen omhänderhas av lärare och instruktörer vid respektive facksektioner.

Vid tekniska skolan utbildas i dagsläget årligen c:a 50 mästarelever och c:a 165 blivande flygtekniker, varav ett 130-tal inom yrkesgrenen elektro, men elevantalet beräknas ytterligare öka i framtiden. Sedan utbildningsåret 1962/1963 får flygplan- och vapentechniker samma grundutbildning i en gemensam teknikerkurs, men än så länge är helt differentierad på mästarkurserna.

Verksamheten vid FTS omfattar även en centraliserad yrkesutbildning för vissa vpl vapenmekaniker i två omgångar, förberedande elmästar- och elteknikerkurser samt från och med 1963 en kurs för flygingenjöraspiranter i marktjänst.

Det bör särskilt framhållas, att utbildningen vid FTS har karaktären av en teknisk grundutbildning. Visserligen användes vid undervisningen modern och representativ flyg- och markmateriel som tillämpningsobjekt, men en teknikerlev som lämnar

skolan måste efter teknikerkursens slut typutbildas på den materiel, som han i fortsättningen skall arbeta med.

Vid FTS har han endast erhållit den grund som erfordras för att han snabbt och effektivt skall kunna göra detta. Tyvärr har kravet och behovet av en omfattande grundutbildning medfört, att många tekniker efter genomgången kurs slutat sin anställning vid flygvapnet och sökt sig ett civilt arbete med bättre betalt och snabbare karriärmöjlighet. Speciellt har detta varit fallet beträffande elteknikerna, emedan bristen på välutbildad teleteknisk personal varit mycket stor på den civila sektorn.

De civila yrkesskolorna har emellertid nu börjat komma ifatt utvecklingen och vissa tecken tyder på att man börjar närma sig ett jämviktsläge, som troligen kommer att medföra betydligt färre avgångar bland teknikerna än vad som hittills varit fallet.

För närvarande pågår en utredning inom flygledningen, som syftar till en omläggning av tekniker- och mästarutbildningen vid FTS. Innevarande utbildningsår har teknikerkurserna på försök minskats ned till cirka 5 månader men beräknas trots detta ge tillräckliga grundkunskaper för de tekniker som skola syssla med mera rutinmässiga arbetsuppgifter ute på förbanden.

För de flygtekniker, som behöver mer teoretisk underbyggnad och dem som avser söka mästarutbildning, kommer det senare att anordnas särskilda påbyggnadskurser.

FTS har liksom de båda andra F 14-skolorna kommit i åtnjutande av trevliga lektionssalar och verkstadsutrymmen även om en viss trångboddhet börjat göra sig gällande. Som uppställningsplats för flygplanen användes hallen i före detta flygverkstaden, där även flygplansektionen har sina lektionssalar.

Vapensektionen håller till i en av hangarernas expeditjonsbyggnad och

elektrosektionens lektionssalar, mätlaboratorium, servoverkstad och radioverkstad m.m. har inrymts i före detta flygförrådet. Eleverna har tillgång till trevliga dagrum, där de kunna uppehålla sig på rasterna och omväxlingen mellan teoretiska lektioner och praktiska övningar gör, att skolarbetet aldrig blir enformigt.

Kurserna äro dock krävande och en elev, som efter utbildningens slut kan visa upp ett bra betyg, har säkerligen fått lägga ned mycket studiearbete på sin fritid och hållit flitens lampa tänd långt fram på kvällarna.

1. Operativa logistikbataljonen levererar under Aurora 23

För första gången övas alla verkansdelarna i 1. Operativa logistikbataljonen tillsammans. Och de gör det under Aurora 23, den största övningen i Sverige sedan 1980-talet.

FMTS krigsförband, 1. Operativa logistikbataljonen, har inte funnits särskilt länge. Förra året började FMTS utbilda de första värnpliktiga soldaterna som ska ingå i förbandet. Nu är de på sin slutövning, Aurora 23.

– Övningen är extra viktig för oss, säger bataljonsövningsledare Johan Sundstedt. Det är här vi kan skaffa oss de erfarenheter vi behöver för att kunna utvecklas vidare.

Tusentals mil

1. Operativa logistikbataljonen består av en bataljonsstab, ett ledningskompani och två transport- och försörjningskompanier. Uppgiften är att transportera förnödenheter dit de behövs.

Det har blivit många mil på vägarna för Transport- och försörjningskompanierna under övningen. Flera

Johan Sundstedt

– Militära transporter i kolonn tar betydligt längre tid än att köra med sin personbil, vissa uppdrag kan ta flera dygn, förklarar bataljonsövningsledare Johan Sundstedt. Så det gäller att ha en planering som håller och se upp för tidstjuvar.

Soldaternas tankar om Aurora och sin grundutbildning

Viktor Göthed är en av soldaterna ur ledningskompaniet, det kompani som inte befinner sig på vägarna mest hela tiden, utan istället finns till för att bataljonsstaben ska kunna verka och fungera.

– Vi har det så bra man kan ha det i fält, fast vi kunde haft lite bättre väder. Vi har haft snö, hagel, regn och åska. Man ska inte klaga, men jag gör det ändå, säger Viktor med glimten i ögat. Vi har haft sol också, som idag. Då blir allas humör lite bättre, inte minst mitt eget. Det är så värnplikten är, både jobbig och rolig.

Tross-gruppchef Vallentin Blåholz och tross-soldat Fanny Löfstedt har precis lastat ur några förnödenheter ur en lastbil. Blåholtz har sökt anställning som GSS/K efter muck, och sik-

**– Det här är en övning,
men nästa gång kan det
vara på riktigt ...**

tar på lite längre sikt mot en officersutbildning, medan Löfstedt kommer att gå tillbaka till en civil tillvaro.

– Men tyvärr är det nog så att jag kommer att sakna soldatlivet. Gemenskapen och allt man gör här är så udda från allt man kan tänkas göra utanför Försvarsmakten, säger Fanny Löfstedt och fortsätter:

– Men jag kommer ta med mig och få nytta av allt jag har lärt mig här, inte minst hur jag är som person. Jag vet nu hur jag reagerar när jag blir trött, arg och glad, och vad som gör att jag blir det.

Både Löfstedt och Blåholtz menar att det som sker i Europa ger övningen ett annat allvar och tyngd.

– Det här är en övning, men nästa gång kan det vara på riktigt, funderar Blåholtz.

Christian Lövgren

Oscar Cederman i sin mössbandsverkstad.

Traditionsbevarande mössbandstillverkare

I mitten av 1800-talet infördes rundmössa med mössband till flottans uniformer. Efter nästan 200 år lever traditionen vidare och mössbanden tillverkas fortfarande på samma sätt nu som då. Möt Oscar Cederman vid FMTS Markverkstad i Stockholm, Försvarens enda mössbandstillverkare.

Det brukar sägas att det finns många olika yrken inom Försvarens makt. Ett av de kanske lite mer olikade är mössbandstillverkare. Oscar Cederman är den enda som kan tituleras sig det i Försvarens makt.

Oscar började i Försvarens makt 2011 som skyddsvakt. 2015 började han arbeta som skeppstekniker och 2019 kom han till Markverkstad Stockholm och där fattade han snabbt tycke för småreparationsdetaljen. På den detaljen handlar det om att låta kreativiteten flöda; allt från elverk,

motorsågar till trasiga tält fixas där. Det förekommer också både nytillverkning och tillverkning av prototyper inom sömnad. Och så tillverkas där mössband.

– När jag började hade mössbandstillverkningen släpat efter ett tag och det var brist på mössband. Så hela första året arbetade jag nästan uteslutande med den tillverkningen, förklarar Oscar.

– Det är ett lite pyssligare jobb som kräver stort tålamod och en stadig hand, det tycker jag är roligt.

Ett hantverk

Tillverkningen börjar med att band klipps till i rätt längd. Därefter blandas färgen som stryks på bandet med hjälp av en schablon. När färgen fått torka lite, appliceras bladguld. Överblivet bladguld borstas sedan bort och oftast krävs det lite efterarbete innan mössbandet blir helt klart. Arbetet tar ungefär en timme per mössband i effektiv tid.

– Efter nästan fyra år tycker jag att jag har fått till tekniken bra. Att använda verktygen på rätt sätt och med

År 1900 började fartygsnamnet som sjömännen tjänstgjorde på skrivas ut på mössbanden. Tidigare stod det Kungl. flottan på alla band. Gamla schabloner som fortfarande finns kvar i Oscars verkstad är: Wasa – pansarbåt 1901, Wrangel – Jagare 1917, Svalan – Ångslup 1881, Fylgia – Pansarkryssare 1905, Skuld – Kanonbåt 1879, Oden – Pansarbåt 1896, af Chapman – Fullriggare i stål 1888, Valrossen – Ubåt 1918, Thule – Pansarbåt 1893.

rätt kraft, till exempel. Och så gäller det att blanda färgen rätt. Blandas den fel, märks det inte förrän det är för sent, berättar Oscar.

För ett tag sedan testade Oscar på att effektivisera processen genom att bara använda guldfärg utan bladguld. – Det försöket föll inte väl ut. Färgen blev helt fel och det gick inte att få till det som jag ville ha det. Det gamla sättet är fortfarande det som gäller, sammanfattar Oscar.

– Jag har arbetat i marinen och haft på mig rundmössa med mössband.

Men då hade jag ingen aning om varken traditionen, hur värdefulla mössbanden är eller hur mycket arbete som ligger bakom dem, avslutar Oscar som nu hunnit med att tillverka omkring 4 000 mössband.

Christian Lövgren

Porträtt av sjöman med rundmössa och mössband från 1938. Foto: Marinmuseums samlingar.

Aurora 23 – fältstudie pågår om moraliska faktorer

På ett av Sveriges fältsjukhus rullas skadade soldater in på bårar till väntande traumateam i en strid ström – öppna bukskador samsas med mentalt traumatiserade. Mitt i händelsernas centrum finns två av MHS H observatörer i den studie om moraliska faktorer som MHS H/FMLOPE genomför under Aurora 23. Fokus ligger på att hitta vad som håller oss motiverade, uthålliga och viljestarka i lösandet av uppgiften när förhållandena är kärva, och dessutom kan kräva etiska överväganden.

Stefan Klawitter och Jonas Lind är två av ett drygt trettioåttal observatörer som följer olika övningsmoment och förband ur samtliga försvarsgrenar för att se hur de moraliska faktorerna kan ta sig uttryck i praktiken under övning.

Hur går ni tillväga som observatörer?

– Vi har först satt oss in i fältsjukhusets verksamhet, förklarar Jonas Lind. Sen har vi delat upp oss och följt verksamheten på två tåter för att hinna observera så mycket som möjligt. Med hjälp av vår intuition hittar vi intressanta situationer att följa, som till exempel idag när jag observerade och följde en ”mathändelse”. Sjukhuskompaniets personal fick inte någon

varm frukost eller lunch på grund av att kokgruppen fick ett övningsinspel att man måste sanera på grund av ohyra. Då följde jag hur den händelsen påverkade personalen genom hela

kedjan. Jag observerade och gjorde uppföljande intervjuer.

Betydligt tuffare händelser studeras också när antalet skadade snabbt ökar i samband med brigadens anfallsrörel-

Första inrycket på ny utbildning

Nu är närmare 60 elever på plats på MHS H för att genomföra övergångsutbildning högre specialistofficersutbildning (ÖHSOU) fram till sommaren.

Eleverna är officerare som utbildats i det gamla Befälssystemet och nu bytt personalkategori till specialistofficerare för att utvecklas mot förvaltare. Eleverna representerar samtliga försvarsgrenar och stridskrafter.

– Det är en otrolig kompetens och erfarenhet samlad i det här gänget och jag är övertygad om att de kommer att bidra till utbildningens kvalitet och varandras lärande på ett positivt sätt, konstaterar kurschef Eric Winquist.

Utbildningen syftar till att ge en bredare kunskap genom fokus på bland annat Försvarsmaktens ledning och styrning, indirekt ledarskap på högre ledningsnivåer, gemensamma operationer, liksom Försvarsmaktens roll i totalförsvaret. Sammantaget en ökad förmåga och möjlighet att agera med ett Försvarsmaktsperspektiv som sakkunnig eller stabsmedlem på högre ledningsnivå än tidigare.

– Det här är en nivåhöjande utbildning där vi kommer att göra allt för att eleverna ska bli förberedda på bästa sätt för den tillväxt och förändring som Försvarsmakten står inför, inte minst kommande medlemskap i Nato, summerar Eric Winquist. En nyhet är att vi kommer att, tillsammans med eleverna på HSOU 22-

23 när de återkommer till MHS H för ett avslutande syntesskede, besöka Nato-stab i Bryssel i vår innan det är dags för gemensam examensceremoni till mid-sommar.

En av eleverna är MHS H egen medarbetare Wilas Wahlstrand som bland annat har lång erfarenhet av att utbilda i ledarskap. Men det var länge sedan han själv var elev.

– Det är ju lite speciellt att vara elev på sin egen arbetsplats, men jag ska faktiskt bidra som lärare på en del av den här utbildningen också, berättar Wilas. I övrigt tycker jag att det ska bli kul och lite lyxigt att få ägna ett helt halvår åt min egen utveckling. Jag ser verkligen fram emot att få umgås med och lära av kollegor från andra delar av Försvarsmakten och skapa ett ännu större kontaktnät.

ÖHSOU kommer att ha samma upplägg och innehåll som HSOU försvarsgrensgemensamma första termin, men inkluderar också ett avslutande ”syntesskede” och examensceremoni tillsammans med HSOU. ÖHSOU är planerad att genomföras på MHS H varje år 2023-2025.

Charlotte Pettersson

Fortsättning från förra sidan

se för att bestrida fientlig luftlandsättning. Tuffa prioriteringar måste göras bland de skadade – vilka ska omhändertas på fältsjukhuset och vilka ska transporteras vidare till civil sjukvård?

– När dagens inhämtning är klar sätter vi oss och dokumenterar våra observationer och intervjuer, ibland tar det upp till tre timmar, berättar Stefan Klawitter. Vi har intervjuat allt ifrån vaktsoldater till sårskademarkörer, plutonchefer och medicinsk personal. Det har varit jätteintressant!

– Ingen dag är den andra lik, konstaterar Jonas. Man måste vara flexibel och beredd på att snabbt hänga på när något intressant inträffar. Vi vet lika lite som de övade om vad som ska hända, om det plötsligt landar en helikopter eller kommer in en SISU med skadade till exempel. Vi har inte på förhand bestämt vilka situationer

och händelser vi söker och det gör oss öppna för att hitta nya saker som påverkar de moraliska faktorerna. Det är ett medvetet metodval i studien.

”Ingen dag är den andra lik, konstaterar Jonas. Man måste vara flexibel och beredd på att snabbt hänga på när något intressant inträffar.”

Utan att gå händelserna och resultatet i förväg – kan ni säga något sammanfattande om arbetet så här långt?

– Vi har blivit mycket positivt mottagna och intresset är stort för studien, sammanfattar Jonas. Många tycker att det vi gör är viktigt. Man undrar också vad studien kommer att leda till.

– I våra intervjuer visar det sig att alla inte tänker medvetet på begreppet moraliska faktorer, men indirekt hanterar man det genom sina handlingar, summerar Stefan. Kanske väcker vi redan nu i insamlingsfasen tankar hos den enskilde och ökar medvetenheten om de moraliska faktorernas existens och betydelse.

Ett digert analysarbete av ett omfattande analysmaterial väntar projektledningen på MSH H/FMLOPE nu när Aurora 23 är över. Arbetet kommer att presenteras i en rapport, förhoppningsvis även kompletterad med seminarium och workshops kring hur resultaten kan tas vidare in i praktisk verksamhet och vidare övningsverksamhet för att stärka de moraliska delarna av krigföringsförmågan.

Charlotte Pettersson

Nya krigsförbandschefen tog befälet

I regn och ruskväder tog nya krigsförbandschefen, Mattias Elfström, över befälet för 1. Operativa logistikbataljon. Ceremonin inledde det som senare övergick i FMTS krigsförbandsdag och nya chefen fick en bra dag tillsammans med sitt förband.

En kanske kunde ha önskat bättre väder men det finns å andra sidan finns inget dåligt väder, bara dåliga kläder. FMTS medarbetare som ställde upp ute på fotbollsplanen hade, för rådande väderlek, väldigt bra kläder och det var inga sura miner.

Förbandschefen, Anders von Sydow, tackade avgående krigsförbandschef, överstelöjtnant Caroline Norenberg, för hennes arbete och engagemang.

– Det känns så klart vemodigt att lämna, genom bataljonen hade jag fortfarande en länk kvar till FMTS, berättar överstelöjtnant Norenberg som i somras lämnade sin tjänst vid FMTS för att gå till Logistikenheten på Livgardet.

Anders von Sydow arbetar utifrån devisen ”Allt för krigsförbanden” vilket han känner är relevant när han blickar ut i Europa.

– Jag kan med glädje konstatera att FMTS inom flera områden levererar otroligt mycket till Försvarmaktens krigsförband.

Innan överste von Sydow beordrade ”genomför chefsbyte” passade han på att ge pågående krigsförbandschef,

överstelöjtnant Mattias Elfström, ett par ord på vägen:

– Lycka till! Jag vet att du har vad som krävs. Ska jag ge några ord på vägen till dig som ska syssla med operativa transporter så blir det ”kör så det ryker!”.

– Det är med tillförsikt jag tar mig an uppgiften att fortsätta 1. Operativa logistikbataljonens utveckling mot framtiden. Nyckelområden kommer att vara inmarschen i det digitaliserade försvaret samtidigt som personal- och

materieförsörjning säkerställs. Krigsförbandsdagen markerar startpunkten på denna utveckling som sedan fortsätter med oförminskad kraft, inte minst under Försvarmaktsövningen Aurora 23 och höstens krigsförbandsvecka, säger den nyutträdde krigsförbandschefen, överstelöjtnant Mattias Elfström.

Avslutningsvis säger vi tack till Caroline Norenberg och lycka till Mattias Elfström!

Christian Lövgren

Chefsbyte. Mattias Elfström tar över efter Caroline Norenberg.

Protokoll FKVf årsmöte

onsdag 8 mars 2023

1. Mötets öppnande

Öppnade Ordföranden Hans Hansson årsmötet och hälsade 35 st närvarande medlemmar välkomna till vårt fysiska möte.

Mötet inleddes med att Pär Cederqvist höll ett uppskattat föredrag om "Mitt liv i luften".

2. Parentation över avlidna medlemmar

Påkallade Ordföranden en tyst minut för under verksamhetsåret avlidna medlemmar

3. Val av ordförande och sekreterare för årsmötet

Valdes Hans Hansson respektive Thomas Ericsson

4. Val av justerare/rösträknare

Valdes Stefan Gustafsson och Ralf Wallander

5. Årsmötet utlyst enligt stadgarna

Fastställdes att årsmötet var utlyst enligt stadgarna

6. Fastställande av dagordning

Godkändes dagordningen

7. Propositioner, motioner och fullmakter

En proposition fanns från styrelsen, om höjning av medlemsavgiften med 50 kr inför 2024. Årsgiften blir då 200 kr/medlem.

Godkändes propositionen

8. Protokoll från årsmötet 2022 Godkändes och lades till handlingarna

9. Kassörens rapport från verksamhetsåret 2022

Alla delar gick igenom och inga synpunkter förekom. Godkändes kassarapporten och lades till handlingarna

10. Revisionsberättelsen

Föredrogs av Stefan Gustafsson och godkändes utan anmärkningar

11. Styrelsens årsberättelse från verksamhetsåret 2022

Upplästes av Ordföranden och godkändes

12. Ansvarsfrihet för styrelsen

Firmatecknare Ordföranden och kassören var för sig Beviljades ansvarsfrihet för Styrelsen

13. Verksamhetsplan 2023

- Förslag till verksamhet

- Förslag till budget

Godkändes och lades till handlingarna

*Kvällens föredragshållare
Pär Cederqvist
bärrättade om
sitt flygarliv.*

14. Val av Föreningsordförande för verksamhetsåret 2023

Valdes Hans Hansson

15. Val av styrelseledamöter

Förbandsrepresentanter 1 år

Förbandsförvaltare Anders Heinegård – Myndighetsrepresentant FMTS

Regementsförvaltare Thomas Grevholm – Representant MHS H

Valdes dessa utanför styrelsen och kallas vid behov

2 år

Omval av:

Per Olin

Jan Hjelm

Valdes samtliga enligt förslag

Nyval av ledamot för 2 år

Greger Lönnergård

16. Val av revisorer

Revisorer

Stefan Gustafsson

Ralf Wallander

Valdes dessa

Enligt Stadgarna skall styrelsen bestå av Ordförande samt minst 7 och högst 9 övriga ledamöter

17. Val av valberedning

Valberedning
Tommy Söderberg
Jack Dahlberg
Valdes dessa

18. Fastställande av årsavgift för 2024 Förändrad dvs 200 kr/år

19. Traditionsvård – orientering
Hans Hansson redogjorde för verksamheten. Översyn av inventarier görs fortlöpande. Beträffande lokalfrågan, har föreningen inom området fått ny lokal av myndigheten. Inflyttning i nya lokalen skall vara genomförd senast 1 aug 2023. Föreningen har också hittat ett nytt spår om en eventuell lokal utanför området

20. Veteranfrågor – orientering
Ordföranden Hans Hansson orienterade om status, och inget nytt fanns

21. Kamratbladet – orientering
Ordföranden meddelade att det kommer att komma ut 2 nr/år, som tidigare. Styrelsen har en idé om att utöka utgivningen med 2 digitala nr/år. Redaktionsmötena kommer framledes att förenklas, utan att ledamöterna behöver träffas lika frekvent

22. Övriga frågor
Thomas Ericsson framförde status om medlemsläget. För närvarande har föreningen 181 medlemmar. En ökning med 8–10 st sedan förra året, trots en del avlida. Uppdatering har skett under c:a 1 år, och tyvärr saknas fortfarande 37 st obetalda medlemsavgifter. Dessa kommer

att kontaktas i de fall där det går, och därefter kommer de som inte betalat då, att strykas ur registret. 4 st har enbart betalt, men inte uppgivit vem det kommer ifrån, eller vad det är för något. Medlemsavgiften skall vara betald för årsskiftet året tidigare. Inget inbetalningskort skickas ut, utan meddelas via Facebook och i tidningen.

Hans Hansson meddelade att vi är välkomna till SFF tors 20 april 2023 kl 17.30 på Västergök. Stf Flygvapenchefen Brigadgeneral Tommy Petersson kommer då att berätta om var FV står i dag. Blänkare finns på Facebook, och anmälan kan ske till SFF direkt till Per Kruse på mobil 073-0515878 eller e-post pksffhalland@outlook.com

Ordföranden berättade lite grand om vad som ligger närmast i tiden för FKVF Halmstad.

23. Mötes avslutande
Ordföranden tackade för ett givande möte, och vände sig speciellt till föredragshållaren Pär Cederqvist för ett mycket uppskattat föredrag, och ser med tillförsikt fram emot det kommande verksamhetsåret, och riktade ett stort tack till alla som på olika sätt bidragit till föreningens framgångar.

Avslutningsvis bjöds alla deltagare på ärtsoppa, pannkakor och kaffe. Det minglades och berättades gamla minnen

Halmstad 2023-03-08

Vid anteckningarna
Thomas Ericsson

Justeras
Stefan Gustafsson

Justeras
Ralf Wallander

Avslutningsvis serverades ärtsoppa och pannkakor.

Medlemsinformation

Flytt av museet till Traditionsrummet

Arbetet med att tömma museet fortgår enligt plan, och alla pallar märkta med föremål finns nu i det så kallade styrelserummet. Allt materiel som kan slängas har sorterats ut, och överbliven materiel har dumpats i två stora containers utanför matsalsbyggnaden.

En hel del återstår, men vi räknar med att vi är klara till semesterperioden.

Ytan i torgmässens högra del är mindre än den nuvarande ytan. En del materiel har behövt förrådsställas. Arbetet med att bygga upp det nya traditionsrummet görs från och med den 1 augusti. Vi kommer att noggrant planera hur och vad som skall finnas på plats i traditionsrummet, vilket sker dels teoretiskt och praktiskt från och med under september månad.

FMTS har varit välvilliga med att hjälpa oss med stöd på alla plan. Vi har dock fått lite fördröjningar på grund av att det är många instanser, som måste ge sitt godkännande. Vi räknar dock med att det mesta har löst sig lagom till midsommar.

Vi bedömer att de delar som är traditionsbevarande, har vi sparat. Vi har inte gjort oss av med dessa viktiga delar. Vi räknar nya platsen blir så bra som möjligt med hänsyn till omständigheterna.

En del av museets inredning har vi tills vidare också ställt ut på olika ställen inom FMTS. Bland annat finns en del bland annat i matsalen och hos MHS H och Konvaljmässen.

Medlem i föreningen

Vi har slutfört uppdatering av medlemsregistret. Vi har försökt nå att alla medlemmar på olika sätt, och när vi inte fått svar, har en del medlemmar tagits bort från registret. Glädjande nog har vi fått en nettoökning (14 st) av medlemmar sedan förra året. Vi är nu 158 medlemmar, trots en del avgångar. Är du med bland de som för närvarande finns med i registret har du nu fått Kamratbladet. Skulle det vara så att du känner att du ändå inte nåtts av Kamratbladet, tar du bara kontakt med oss så löser vi det.

Eftersom vi har nu uppdaterat vårt medlemsregister, och inte erhållit medlemsavgift från en del medlemmar för 2023. Detta har vi tolkat som att några valt att inte vara medlem längre?

Vill fortsätta ditt medlemskap i vår förening, har du möjlighet att skicka/betala avgiften. Avgiften skulle varit betald före årsskiftet. Vi tackar i så fall på förhand för ditt bidrag till vår fortsatta verksamhet.

150 kr insättes på Postgiro 289950-8
eller

Swish nummer 123 0724 344

Glöm inte att ange vem du är och ditt telefonnummer!
(Om något inte stämmer, kontakta oss på telefon
072-210 44 33 alt 070-378 24 32!)

Hans Hansson
Ordförande

Höstens aktiviteter är inställda på grund av uppbyggnad av vårt museum och traditionsrum.
Eventuella aktiviteter annonseras på vår hemsida
www.fkvf.se samt på Facebook.

Följ kamratföreningen på sociala medier

Hemsida: www.fkvf.se

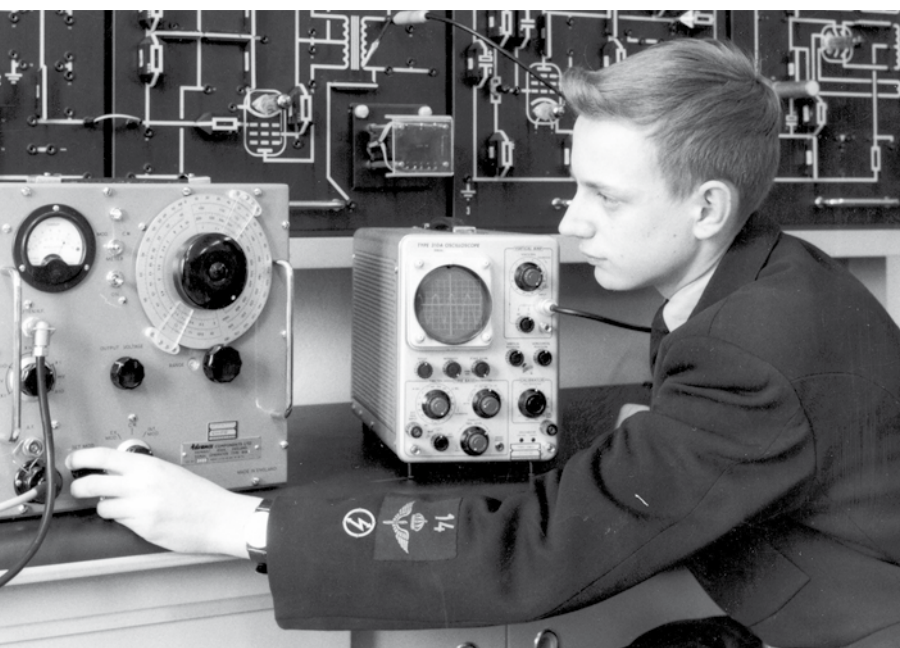
Facebook: <https://www.facebook.com/hans.hansson.9484941>
eller klicka på symbolen högst upp till höger på hemsidan.

Twitter: <https://twitter.com/AdminHans>
eller klicka på symbolen högst upp till höger på hemsidan.

FÖRSVARSMAKTEN
Flottiljområdets Kamrat- och
Veteranförening Halmstad
Box 516
301 80 HALMSTAD

Försvarmaktens
tekniska skola

Militärhögskolan
Halmstad

Flottiljområdets
Kamrat- och Veteranförening
Halmstad